

Αθήνα, 28 Απριλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: «Κίνδυνος απώλειας της φυλής προβάτου Λέσβου λόγω αφθώδους πυρετού – Ανάγκη ειδικού σχεδίου διάσωσης του ζωικού γενετικού πόρου και αξιολόγησης στρατηγικής εμβολιασμού DIVA».

Η εμφάνιση και διαχείριση του αφθώδους πυρετού στη Λέσβο έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία στον κτηνοτροφικό κόσμο του νησιού αλλά και στην επιστημονική κοινότητα, καθώς πέρα από τις άμεσες οικονομικές και παραγωγικές συνέπειες αναδεικνύεται πλέον ο κίνδυνος μη αναστρέψιμης απώλειας ενός αυτόχθονου ζωικού γενετικού πόρου: της φυλής προβάτου Λέσβου.

Η φυλή προβάτου Λέσβου συνδέεται με την ιστορική, παραγωγική και περιβαλλοντική ταυτότητα του νησιού, με την τοπική αιγοπροβατοτροφία, με την παραγωγή γάλακτος και τυροκομικών προϊόντων, καθώς και με την ευρύτερη διατροφική και οικονομική αλυσίδα της περιοχής. Πρόκειται για φυλή προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες εδαφοκλιματικές συνθήκες του Βορείου Αιγαίου, η οποία δεν μπορεί να αντικατασταθεί απλά με εισαγόμενα ή μη προσαρμοσμένα ζώα χωρίς σοβαρές συνέπειες για τη βιωσιμότητα των εκτροφών.

Σύμφωνα με δημόσιες παρεμβάσεις ακαδημαϊκών και ειδικών επιστημόνων, μεταξύ των οποίων και επιστημόνων που επιβλέπουν το πρόγραμμα Γενετικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη συγκεκριμένη φυλή, απαιτείται άμεση αναθεώρηση της διαχείρισης της κρίσης, με επιστημονική αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής στρατηγικής εμβολιασμού DIVA, σε συνδυασμό με ενισχυμένη επιτήρηση, αυστηρούς ελέγχους βιοασφάλειας και στοχευμένα μέτρα προστασίας των εκτροφών υψηλής γενετικής αξίας.

Το ζήτημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αποκλειστικά με τη λογική των μαζικών θανατώσεων, χωρίς πλήρη και δημόσια τεκμηρίωση των εναλλακτικών επιλογών, των επιδημιολογικών δεδομένων, των εμπορικών επιπτώσεων αλλά και του κινδύνου απώλειας γενετικού υλικού εθνικής σημασίας. Η προστασία της ζωικής υγείας είναι αδιαπραγμάτευτη, όμως πρέπει να συνδυάζεται με επιστημονικά τεκμηριωμένο σχέδιο διάσωσης της παραγωγικής βάσης και των αυτόχθονων φυλών.

Επιπλέον, στο ευρωπαϊκό πλαίσιο προβλέπεται η δυνατότητα έκτακτου κατασταλτικού ή προστατευτικού εμβολιασμού σε πληττόμενα Κράτη Μέλη ή ζώνες, με συγκεκριμένες συνέπειες και περιορισμούς στο εμπόριο ζώων και προϊόντων. Συνεπώς, το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι αν

υπάρχει γενικά «εύκολη λύση», αλλά αν το Υπουργείο έχει εξετάσει τεκμηριωμένα όλα τα διαθέσιμα σενάρια και αν έχει σταθμίσει τις επιπτώσεις κάθε επιλογής.

Η Λέσβος βρίσκεται αντιμέτωπη με μια κρίση που απειλεί όχι μόνο τις σημερινές εκτροφές αλλά και τη δυνατότητα ανασύστασης της τοπικής κτηνοτροφίας με βάση τη γνήσια φυλή προβάτου Λέσβου. Χωρίς ειδικό σχέδιο προστασίας, καταγραφής, διατήρησης και ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου, υπάρχει ορατός κίνδυνος η υγειονομική κρίση να μετατραπεί σε μακροχρόνια παραγωγική, οικονομική και γενετική απώλεια για το νησί και τη χώρα.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Έχει λάβει γνώση της παρέμβασης των ακαδημαϊκών και ειδικών επιστημόνων για τη διάσωση της φυλής προβάτου Λέσβου;
2. Έχει εκπονηθεί ειδικό σχέδιο προστασίας της φυλής προβάτου Λέσβου ως αυτόχθονου ζωικού γενετικού πόρου εθνικής σημασίας;
3. Έχει αξιολογηθεί επιστημονικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες η δυνατότητα εφαρμογής στοχευμένης στρατηγικής εμβολιασμού DIVA, ιδίως για εκτροφές υψηλής γενετικής αξίας ή για ζώνες αυξημένου κινδύνου;
4. Έχει ζητηθεί σχετική γνώμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την EUVET, τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα ή εξειδικευμένους επιστημονικούς φορείς για τη δυνατότητα έκτακτου προστατευτικού ή κατασταλτικού εμβολιασμού στη Λέσβο;
5. Πώς θα διασφαλιστεί ότι η αναπλήρωση του ζωικού κεφαλαίου, όπου απαιτηθεί, θα γίνει με ζώα της φυλής Λέσβου και όχι με γενική αντικατάσταση από μη προσαρμοσμένες ή εισαγόμενες φυλές;
6. Προβλέπεται ειδικό καθεστώς αποζημίωσης για ζώα αναπαραγωγής, γενετικά πιστοποιημένα ζώα και εκτροφές που συμμετέχουν σε προγράμματα γενετικών πόρων ή γενετικής βελτίωσης;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Κόκκαλης Βασίλειος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)